

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 12. maj 2020
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Louise Degn Brammer
Sagsnr.: 2020-0037-0077
Dok.: 1469418

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 2 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Initiativer mod fremmedkrigere og andre terror-dømte) (L 130), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 24. april 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 2 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Initiativer mod fremmedkrigere og andre terrordømte) (L 130):

”Vil ministeren yde teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der indfører brug af dommerkendelse i forbindelse med håndhævelse af opholds- og kontaktforbuddet, og vil ministeren redegøre for sin holdning til et sådant ændringsforslag?”

Svar:

1. Efter den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 79 b, stk. 6, fører politiet tilsyn med dømtes overholdelse af meddelte opholdsforbud og kontaktforbud.

Det fremgår af pkt. 2.1.3.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at tilsynets nærmere udførelse vil afhænge af, om den dømte er meddelt et opholdsforbud og/eller et kontaktforbud.

I tilfælde, hvor den dømte er meddelt et opholdsforbud, vil tilsynet skulle gennemføres som led i politiets almindelige opgavevaretagelse, herunder politiets almindelige patruljeringsopgaver.

I tilfælde, hvor den dømte er meddelt et kontaktforbud, vil tilsynet skulle gennemføres ved, at politiet uanmeldt og på vilkårlige tidspunkter opsøger den dømte i dennes bolig eller andre steder, hvor politiet måtte få kendskab til, at den dømte opholder sig, med henblik på at undersøge om den dømte i strid med det meddelte kontaktforbud søger at kontakte andre terrordømte.

Det er alene i forbindelse med gennemførelsen af et tilsyn med et meddelt kontaktforbud, at politiet uden retskendelse kan skaffe sig adgang til og foretage undersøgelse af den dømtes bolig mv. samt breve og andre papirer og genstande, som den dømte råder over.

På denne baggrund har jeg forstået spørgsmålet således, at der ønskes teknisk bistand til et ændringsforslag, som indebærer, at politiet skal indhente en retskendelse forud for gennemførelse af et tilsyn med dømtes overholdelse af et meddelt kontaktforbud.

Et sådant ændringsforslag kan formuleres som anført nedenfor.

2. Det bemærkes, at lovforslaget i sin nuværende udformning efter regeringens opfattelse indeholder de fornødne retssikkerhedsmæssige garantier, og at regeringen derfor ikke kan støtte et ændringsforslag, der indfører et krav om, at politiet skal indhente en retskendelse forud for gennemførelse af et tilsyn med dømtes overholdelse af et meddelt kontaktforbud.

Formålet med politiets tilsyn er at sikre muligheden for effektiv kontrol med, at den dømte overholder et meddelt kontaktforbud og dermed at forhindre, at den dømte fastholdes eller falder tilbage i et radikaliseret miljø eller radikaliserer andre personer. Tilsynet bidrager hermed til at varetage hensynene til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed, opretholdelse af den offentlige orden, forebyggelse af forbrydelse og hensynet til at beskytte andres rettigheder og friheder.

Efter Justitsministeriets opfattelse er det en forudsætning for at kunne gennemføre et effektivt tilsyn med dømtes overholdelse af et meddelt kontaktforbud, at tilsynet sker uanmeldt. Et krav om indhentelse af retskendelse forud for hvert tilsynsbesøg vil derfor være til hinder for en effektiv og fleksibel tilrettelæggelse af tilsynet.

Hertil kommer, at et krav om retskendelse efter Justitsministeriets opfattelse reelt ikke vil bidrage til den dømtes retssikkerhed. Det bemærkes i den forbindelse, at tilsynet ikke har karakter af efterforskning, som baserer sig på en konkret mistanke om et strafbart forhold, der kan be- eller afkræftes af domstolene. Der er derimod tale om et lovbestemt tilsyn, som har til formål at kontrollere, at den dømte overholder et idømt kontaktforbud med henblik på ultimativt at forebygge nye terrorhandlinger. En eventuel domstolsprøvelse vil derfor navnlig kunne vedrøre, om den dømte er meddelt et kontaktforbud efter straffelovens § 79 b, stk. 1, jf. stk. 3, og om gennemførelsen af tilsynet kan anses for nødvendig med henblik på at sikre, at den dømte overholder kontaktforbuddet.

Politiets gennemførelse af tilsyn med et meddelt kontaktforbud vil være omfattet af retssikkerhedslovens bestemmelser om forvaltningens gennemførelse af tvangsindgreb uden for strafferetsplejen, ligesom den dømte vil have adgang til at klage over politiets dispositioner i forbindelse med gennemførelsen af tilsyn. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, vil retsplejelovens bestemmelser om straffeprocessuelle indgreb skulle iagttages, hvis den dømte i forbindelse med tilsynet med rimelig grund mistænkes for at have begået et strafbart forhold. Det betyder, at politiet i en sådan situation

som udgangspunkt vil skulle indhente en retskendelse for f.eks. at foretage en ransagning af den dømtes bolig, computer, telefon eller andet IT-udstyr.

Æ n d r i n g s f o r s l a g **til**

lov om ændring af straffeloven (Initiativer mod fremmedkrigere og andre terrordømte) (L 130)

Af (...):

Til § 1

00) I det under *nr. 1* foreslåede § 79 b, stk. 6, 2. og 3. pkt., udgår »uden retskendelse«, og som 4. pkt. indsættes:

»Politiets anvendelse af indgreb som nævnt i 2. og 3. pkt. sker efter rettens kendelse, medmindre den dømte meddeler skriftligt samtykke til, at indgrebet foretages.«.

[Indførelse af krav om retskendelse ved politiets tilsyn med et meddelt kontaktforbud]

Bemærkninger til nr. 00

Det foreslås i straffelovens § 79 b, stk. 6, 4. pkt., at der indføres et krav om, at politiet skal indhente en retskendelse forud for gennemførelse af et tilsyn med dømtes overholdelse af et meddelt kontaktforbud.

Bestemmelsen indebærer, at politiet skal indhente en retskendelse for som led i gennemførelsen af et tilsyn med et meddelt kontaktforbud at kunne skaffe sig adgang til den dømtes bolig og andre lokaliteter, som den dømte råder over, og foretage undersøgelse heraf. Tilsvarende skal politiet indhente en retskendelse for at kunne foretage undersøgelse af breve og andre papirer og andre genstande, som den dømte råder over, og om nødvendigt medtage disse med henblik på at undersøge deres indhold.

Kompetencen til at beslutte, at politiet kan gennemføre undersøgelser af den dømtes bolig, breve mv., henlægges til retten, medmindre den dømte skriftligt giver samtykke til, at indgrebet foretages. I sådanne tilfælde træffes beslutningen af politiet.

Retten kan ved kendelse bestemme, at politiet som led i gennemførelsen af et tilsyn med et meddelt kontaktforbud kan foretage en undersøgelse af den

dømtes bolig og andre lokaliteter, som den dømte råder over, og at politiet i den forbindelse kan skaffe sig adgang til boligen mv. Kendelsen kan omfatte alle lokaliteter på en adresse eller være begrænset til bestemte lokaliteter.

Endvidere kan retten ved kendelse bestemme, at politiet kan foretage undersøgelse af breve og andre papirer og genstande, som den dømte råder over, og om nødvendigt medtage disse med henblik på undersøgelse af deres indhold.

Ved vurderingen af, om der er grundlag for at imødekomme politiets anmodning om retskendelse, vil retten navnlig kunne påse, at den dømte er meddelt et kontaktforbud efter straffelovens § 79 b, stk. 1, jf. stk. 3, og at de indgreb, som anmodningen vedrører, anses for nødvendige af hensyn til at gennemføre tilsynet og dermed sikre, at den dømte ikke i strid med det meddelte kontaktforbud søger at kontakte andre terrordømte.

Retten kendelse skal ledsages af grunde i overensstemmelse med den almindelige bestemmelse i retsplejelovens § 218, stk. 1, 1. pkt. Kendelsen kan til enhver tid omgøres.

En anmodning om retskendelse kan indgives i enhver retskreds, hvor oplysning i sagen må antages at kunne tilvejebringes. Det svarer til ordningen efter retsplejelovens § 694, stk. 1, om retsmøder under efterforskning.

Den dømte underrettes ikke om afholdelse af retsmøder med henblik på at opnå rettens kendelse, da dette vil hindre, at tilsynet gennemføres effektivt, og uden at den dømte har mulighed for at indrette sig herpå. Politiet skal i forbindelse med undersøgelsen af den dømtes bolig, breve mv. på forlangende give den dømte adgang til at gøre sig bekendt med rettens kendelse og andre tilførsler til retsbogen.

Det bemærkes, at forslaget ikke ændrer ved, at politiets tilsyn med dømtes overholdelse af et meddelt opholdsforbud forudsættes gennemført som led i politiets almindelige opgavevaretagelse, herunder politiets almindelige patruljeringsopgaver. Politiet vil derfor ikke som led i gennemførelsen af tilsyn med et opholdsforbud kunne foretage undersøgelse af den dømtes bolig, breve mv. uden retskendelse.